

अस्यसुपर्णत्वं व्याचष्टे भूमाविति अप्रमेयं प्रत्यगात्मत्वात् हिरण्यमयं चिन्मयं अण्डजं ब्रह्माण्डांतराविर्भूतं अण्डमध्ये पिण्डस्य मध्ये तदंबुजे भोग्यात्मनि शरीरे अंतरिक्षे हार्दाकाशे मायायां एवं च देहपुण्डरीकमाया
ख्यमुपाधि त्रयमाधारत्वेनाधेयाद्ब्रह्मणः पृथगुक्तं भवति अथ यदिदमस्मिन् ब्रह्मपुरे देहं पुण्डरीकं वेदमदहरोस्मिन् अंतराकाशस्मिन् यदंतस्तदन्वेष्टव्यमिति श्रुतेः रश्मिभिरिव प्रसृतमरैश्चक्षुःश्रोत्रादिभिर्दीप्तो जीवभा
वंगमितः पतत्रिणं बहुपतत्रस्थानीयाभिरंगदेवताभिर्युक्तं यस्याग्निरास्यं स्वं मूर्धाद्यौर्नाभिश्चरणौक्षिति रित्यादिभिर्युक्तं पक्षिणमिवासंगमोदप्रमोदाख्यवृत्तिविशेषरूपपक्षद्वयवतं वा जीवप्रत्यग्भूतं ब्रह्म हिरण्य
यः शकुनिर्ब्रह्मनामेति श्रुतं तत्त्वतो यो वेदतं देवावदंतीति पूर्वोणान्वयः ॥ ३१ ॥ निवर्तनमायुःक्षणं षट्क्रतवो नाभयो यस्य द्वादशमासा अरायस्मिन् शोभनानि दर्शसंक्रमादीनि पर्वाण्यत्र आस्योपरि भक्ष्यमि
व विश्वं याति गुहायां बुद्धौ ॥ ३२ ॥ संप्रसीदत्यस्मिन्निति संप्रसादः सुषुप्तं तदेव जगतः शरीरं मूलकारणत्वात् यथोक्तं सुषुप्ताख्यं तमोऽज्ञानं यद्बीजं स्वमबोधयोरिति सर्वान् लोकान्श्च स्थूलसूक्ष्मान् अधिगच्छति व्यामो
तिकारणत्वादेव तस्मिन् संप्रसादाभिन्ने स्थूलसूक्ष्मदेहद्वये स जीवो देवान् प्राणादींस्तर्पयति ते च देवा अस्य आस्यं मुखं प्राप्य एनं तर्पयंतीत्यर्थः तथा च श्रुतिः सयां प्रथमामाहुतिं जुहुयात्तां जुहुयात्प्राणाय स्वाहेति प्रा

भूमावसक्तं दिवि चाप्रमेयं हिरण्यमयं योऽण्डजमण्डमध्ये ॥ पतत्रिणं पक्षिणमंतरिक्षे यो वेद भोग्यात्मनि रश्मिदीप्तः ॥ ३१ ॥ आवर्तमानमजरं विवर्तनं षण्णाभिकं
द्वादशारं सुपर्व ॥ यस्येदमास्योपरि याति विश्वं तत्कालचक्रं निहितं गुहायां ॥ ३२ ॥ यः संप्रसादो जगतः शरीरं सर्वान्सलोकानधिगच्छतीह ॥ तस्मिन्हितं तर्प
यतीह देवांस्ते वै तृप्तास्तर्पयंत्यास्यमस्य ॥ ३३ ॥ तेजोमयो नित्यमयः पुराणोलोकाननंतानभयानुपैति ॥ भूतानियस्मान्न त्रसंते कदाचित्सभूतानां न त्रसते क
दाचित् ॥ ३४ ॥ अगर्हणी यो न च गर्हते न्यान्स वै विप्रः परमात्मानमीक्षेत् ॥ विनीतमो होव्यपनीतकल्मषो न चेहनामुत्र च सोन्नमच्छति ॥ ३५ ॥

णस्तृप्यति प्राणे तृप्यति चक्षुस्तृप्यति चक्षुषितृप्यत्यादित्यस्तृप्यति आदित्ये तृप्यति द्यौस्तृप्यति दिवितृप्यं त्यांर्यां किंच द्यौश्चादित्यश्चाधितिष्ठतस्तत्तृप्यतितस्यानुत्तृप्यति प्रजया पशुभिरन्नाद्येन तेजसा ब्रह्मवर्च
सेनेतीति ॥ ३३ ॥ यः पूर्वोक्तामय्यां परमात्मतामप्राप्य त्रिधा तु के सोपाधिके एव रूपेतिष्ठति तस्य गतिमाह तेजोमय इति तेषु ब्रह्मलोकेषु पराः परावतो वसंतीति श्रुता विवेहापि लोकानिति बहुत्वं कार्यं ब्रह्मलोकगतप्रदे
शभेदापेक्षया तेन कार्यं ब्रह्मलोकं गच्छतीत्यर्थः अतएव कठवल्लीषु निर्गुणविद्याप्रकरणेऽपि गतिरास्मायते शतं चैकाचत्तदयस्य नाद्व्यस्तासां मूर्धानमभिनिःसृतैका तयोर्ध्वमायन्नमृतत्वमेति विश्वं कुन्ध्या उल्कमणे भवं
तीति तत्राप्ययमेव श्रुतेराशयो न तु परब्रह्मविदामर्चिरादि गतिरस्तीति तत्र गत्यान्मानमिति व्यक्तमाकरे ॥ ३४ ॥ परमात्मतां प्राप्तस्य तु नेहामुत्र वा भोगोऽस्ति तद्वेतोर्मूलाज्ञानस्य नाशादित्याह अगर्हणीय इति विनी
तमो हो नष्टाज्ञानः अतएव व्यपनीतं नष्टं कल्मषं स्थूलसूक्ष्मदेहद्वयं यस्य अन्नमदनीयं भोग्यं लोकं अच्छति गच्छति न तस्य प्राणा उल्कामंतीति तस्य गत्यभावश्रुतेः ॥ ३५ ॥